

JULIJ	
16 S. Karmelska M.B.	
17 N. 6. pobink.	
18 P. Kamilič	
19 T. Vinčenčič Pav.	
20 S. Elija	
21 O. Viktor	
22 F. Merzja Musd.	
23 S. Apclinar	
24 N. T. pobink.	
25 F. Jakob	
26 T. Ana	
27 S. Kristof. muč.	
28 C. Jancz Kolom.	
29 P. Maria	
30 S. Julita	
31 N. 8. pobink.	

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagele.

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
EDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 140.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 21. JULIJA — THURSDAY, JULY 21, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Boj med stavkarji in šerifi - Trozveza v Evropi na vidiku

Šerif najel kakih petdeset pomagačev in z njimi naskočil "pikete" pred tovarno Chicago Hardware Foundry Company. — Stavkarji se obrnili na guvernerja Hornerja za zaščito.

North Chicago, Ill. — Poročali smo že, da je nastal spor med delavci in družbo pri Chicago Hardware Foundry Company, radi tega, ker je omenjena družba še pred več tedni napovedala 10% znižanje plač. Delavci so se temu uprli in so potom svoje CIO organizacije zahtevali od družbe točne pogodbe, v katero so zahtevali, da se vključi tudi enotenske plačane potičnice. Družba je te pogoje odbila in zahtevala, da morajo delavci napreje pristati na 10% znižanje predno se bo pogojala z njimi glede drugih pogojev. Delavci organizirani v CIO so hoteli nato s stavko prisiliti družbo, da sprejme njihove pogoje. Družba pa je mislila, da bo vodila obrat naprej, ker mnogo delavcev bi se baje po njenem zatrdilu rado vrnilo na delo.

Stavkarji so začeli piketirati. Vsak dan se je zbrala velika skupina delavcev, ki so pred vhodom tovarne zaustavili dohod od tovarne ter agitirali in vodili agitacijo za svoje zahteve. Družba je iskala sredstva, da bi zlomila vstrajanje stavkarjev. Posrečilo se je dobiti oblast deloma na svojo stran vsled nekaterih nepravilnih postopkov piketov in prišlo je do aretacij. Pogreško so naredili delavci le v tem, ker so demonstrirali baje tudi proti temu ko se je vršilo sodno postopanje proti nekaterim, ki so bili obtoženi nepostavnih dejanj. Radi tega se je seveda lokalna oblast obrnila proti stavkarjem in posledica je bila, da je večeraj okrajni šerif dal najeti kakih petdeset pomožnih šerifov pomagačev, ki so na to oboroženi s plinskimi bombami naskočili pikete pred tovarno, iste razgnali in zavzeli tovarno in zastražili vhod. Tovarno so imeli v svoji oblasti stavkarji od 6. junija naprej. Stavkarji so pričakovali napad in se jih je v ta namen zbralo kakih 250 po številu vred z ženami in otroci. Napada plinskih bomb seveda niso vzdržali in so se razpršili.

Vodstvo CIO stavkarjev je poslalo brzojavni apel na guvernerja Hornerja za zaščito proti družbi in lokalnim oblastem. Na potu v North Chicagui je baje tudi zvezni posredovalec. Stavkarji tudi obtožujejo družbo, da je razna naročila poslala za izvršbo v Elkhart, Ind. kar bi po določbah delavskega zakona ne smela. Več stavkarjev je bilo zadnjih dni obtoženih in aretiranih, ker so poslužili ne dovoljenih sredstev pri piketiranju. Upajo, da ko pride zvezni posredovalec v mesto, da pride do treznega pogajanja in zadovoljive rešitve tega spora.

O POKOJNI RUMUNSKI KRALJICI

Bukarešt, Rumunija. — Vdova rumunska kraljica po pokojnemu kralju Ferdinandu ki je umrla pred večerajšnjim po vrnitvi iz Nemčije izvira iz

ZAVAROVANJE ZA NEZGODE

Automobilski vozniki bi morali biti zavarovani za poškodbe ljudi.

New York, N. Y. — Dnevno dirja po ameriških cestah in potih nad 16 milijonov avtomobilov. Izmed teh je komaj ena petina voznikov, ki so zavarovani, če poškodujejo druge, ali napravijo kako škodo. Več ameriških držav ima že uveden zakon, ki zahteva, da je vsak voznik zavarovan za take slučaje. Mnoge države pa seveda še nimajo, kar je slabo. Kolikokrat se zgodi, ko povozijo na cestah razne ljudi pijani neodgovorni vozniki in jih pohabijo za vse življenje. Koliko otrok pohabijo na ta način? In ker navadno taki "nemaniči" nimajo ne zavarovalnice, ne kakega osebnega imetja, ostanejo take žrtve za vse življenje pohabljeni in brez vsake odškodnine. Pravilno in pošteno bi bilo, da bi država nobenemu ne izdala državnice licence za avtomobil, dokler bi ne predložil zraven tudi do dokaza, da je zavarovan za nezgode in poškodbe drugih.

RUSI USTRELILI DVA JAPONCA

Tokio, Japonska. — Silno vznemirjenje je nastalo, ko je prišla vest, da je ruska straža ustrelila blizu Čankala na meji Koreje južno od Vladovstoka dva obmejna stražnika, japonskega korporala in prostaka. Vlada je takoj vložila oster protest, ki ga je ruska vlada zavrnila, češ, da sta vojaka prekoračila rusko mejo in ruska straža ni mogla ravnati drugače, kakor je.

Rim, Italija. — Diktator Mussolini je podpisal odredbo, da morajo odslej naprej vsi, vladni civilni uslužbenci nositi med uradovanjem ali pri svojem delu posebne predpisane uniforme. Fašisti pravijo, da je to "duhovna" fašistična mobilizacija v Italiji, ki naj dvigne in pojači fašistično zavest.

NARAŠČANJE OBRATA V TEKSTILNI INDUSTRIJI

New York, N. Y. — Iz južnih držav se poroča, da se obrat v tekstilni industriji zadnje tedne večja. Več tisoč novih delavcev je bilo sprejetih na delo pravi poročilo.

KRIŽEM SVETA

Moskva, Rusija. — Ruska sovjetska vlada je odlikovala zračna letalca Vladimirja Korkinaki in A. Brayndiskija, ki sta napravila polet iz Moskve v Vladivostok brez pristanka. Poleg odlikovanj dobi vsak še pet tisoč dolarjev nagrade v gotovini.

Kingston, Canada. — Queens University je objavila vest, da bo podelila predsedniku Rooseveltu stopnjo doktorja prava dne 18. avgusta, ko bo slednji glavni častni gost in bo otvoril obmejni most preko reke Lawrence, ki se bo omejeval "most tisoč otokov."

Washington, D. C. — Newyorška borza poroča, da so se te dni na novo dvignile cene bakru in svincu. Istotako se je dvignila cena gumiju skoro za osem točk. Cene tem produktom gredo navzgor ker baje povpraševanje po istih je veliko.

New York, N. Y. — Urad, ki vodi statistiko stavbinskega dela in gradbe javlja, da se je tekom junija meseca stavbinstvo stanovanj in drugih raznih poslopij dvignilo za več kakor štiri odstotke. Ta porast v stavbinskem prometu pripisujejo izboljšavanju gospodarskih razmer.

Koggiung, Alaska. — Ribiške družbe, ki se bavijo z lovom salmon rib, ki jih rabijo za konzerviranje poročajo, da je letošnji zarod teh rib izredno obilen. Letošnji lov bo daleč presegel vse prejšnje.

Valetta, Malta. — Poroča se, da je več, kakor šestdeset angleških mornarjev obolelo vsled zastrupitve hrane na neki ladiji. Oblasti preiskujejo odhod in na kak način je zastrupljenje prišlo v hrano.

SNOVANJE TROZVEZE

Francija deluje na to, da bi se Anglija in Rusija zblizale.

Pariz, Francija. — Francoski premier Daladier in zunanji minister Bonnet, sta v pogajanjih z angleškim zunanjim ministrom Halifaxom, in se prizadevata, da ga prepričata, da je za ohranjenje evropskega miru in političnega ravnotežja v Evropi nujno potrebno, da se zvežejo med seboj Anglija, Francija in Rusija. Ako sedanji kraljev obisk v Parizu rodi le količkaj boljše odnose, potem se v kratkem pričakuje, da bo Moskva stavila Angliji pogoje za prijateljsko pogodbo. Francoski zastopniki izjavljajo, da Stalinovega sistema v Rusiji ne odobravajo, toda gre se jim zato, da dobijo v slučaju nemškega pritiska pomoč proti Nemcem. Bojazan pred Nemci jih sili v zvezo z Rusijo. Z drugo besedo, v sili je treba večasih tudi muhe požirati.

BIVŠI DIREKTOR TVA SE ZAGOVARJA

Knoxville, Tenn. — Dr. Arthur E. Morgan, ki ga je pred meseci odstavil predsednik Roosevelt iz urada glavnega načelnika znane vladne ustanove Tennessee Valley Administration (TVA), podaja dne svoje zagovore pred kongresno komisijo. TVA je dolovna elektrifikacijo in proizvodnjo elektrike po raznih krajih dežele, da bi farmarji in razni kraji izven industrijskih krajev prišli do cenejšje elektrike. Namen in načrt je dober. Prišlo pa je pri izvanaju načrtov do nepravilnosti in neredov. Vsled teh je bil načelnik Dr. Morgan odstavljen. On pa se zagovarja, da krivda ne pada nanj, pač pa na zvezno administracijo, ki mu je dala imenovala slabe pomočnike in slabo osebje. Razprava se vleče naprej in še marsikaj zna priti na dan.

Iz Jugoslavije

Strasna toča je padla na Bizeljskem; vinogradi so ostali brez grozdja in brez listja, žito je zbito v tla, sadno drevje okleščeno. — Smrtna kosa. — Še druge vesti in novice iz domovine.

Toča uničila polja in vinograde

Pišee, 4. julija. — Vinogradnik trepeče za svojo trto vse leto. Če mu pozeba pomladi ne napravijo pomembne škode, se mora potem poleti bati hude mokrote, trtnih bolezni, zlasti pa toče. V našem bizeljskem vinogradniškem okolišu je bila trta lepo odcvetela. Toplo in suho vreme ji je streglo, da smo pričakovali letino, kakršne še nismo imeli od leta 1917. Toda večeraj sredi poldneva so se zgrnili nad nami črni oblaki — prišli so od savske smeri — in vsula se je suha toča, da je kar rožljalo. Ledeno zrnje — vmes za oreh debeli kosi — je neusmiljeno klestilo, kar je doseglo. Ljudje pravijo, da je toča padala od vseh strani, kakor bi jo bil vil vrtnec. Več kot četrt ure je brez prestanka padala, nato pa so izginili črni oblaki čez Sotlo proti Klanecu.

Posledice so strahotne. Ves bizeljski okoliš je prizadet, zlasti Zdole, Sromlje, Pišee, Janeževce gorce. Drenovec in seveda vse druge vasi tod okoli. Kolik obseg je zavzela toča nam še ni znano. Na trtah je zbito vse grozdje. So vinogradi, ki ni ostal na trtah niti listič in še mladike so odbite. V najhujše poškodovanih vinogradih ni ostal nit en grozd. Razume se, da je okleščeno tudi sadno drevje, da je zbito v tla vse žito in uničena turščica.

Ljudje tavajo kakor v omotici po polju in ne vedo, česa bi se lotili. Kraji tod okoli so tako že siromašni, zdaj pa jih je zadela še ta strašna nesreča, ki jim je vzela vse živč, da bo lakota neizbežna. Škoda se še ne da preneniti, gre pa gotovo v milijone, saj po vrhu vsega trta še tudi prihodnje leto ne bo normalno rodila. Prav tako bo občutljive posledice sadno drevje. Ljudje so nujno potrebni podpore in prosijo banovino, da jim nemudno priskoči na pomoč.

Ze druga toča v Poljanski dolini

Javorje, 4. julija. — V nedeljo popoldne so se privlekli črni oblaki čez hribe, od Selske nad Poljansko dolino. Nastala je nevihta, med katero se je vsula debela toča. V občini Javorju je pobelilo vsa brda, da so bila videti kakor pobeljena s snegom. Toča je napravila veliko škodo na polju.

Pred nekaj dnevi je pa pobila toča po selški občini in Žirovskem vrhu. Že pomladna pozna slana je vzela v Poljanski dolini vse sadje, zdaj pa je sledila še toča, da bo beda še večja!

Gasilsko slavlje

Gasilska četa v Mokronogu na Dolenjskem je imela v nedeljo 8. julija lepo slavlje, ko so blago slovlili nov gasilski avto. Slavlje so se udeležile velike množice ljudstva.

Smrtna kosa

V Strugah je umrla Marija Pogorelec, žena bivšega župana v Strugah Antona Pogorelca. — V Negotinu je umrl Franjo Fradel, inženirski podnarednik doma iz Maribora.

Častna občana

Občinski odbor v Metliki je sklenil da podeli vodji Slovenec dr. Antonu Korošcu in banu dr. Natlačenu častno občinstvo v priznanje za izredne zasluge, ki sta si jih pridobila za slovenski narod in še posebej za Belo Krajino.

Na Pohorju je gorelo

V Pivoli na Pohorju je izbruhnil ogenj pri posestniku Francu Visočniku ter mu vpepelil stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Gasilci iz Hoč, ki so prihiteli na mesto požara, so se morali omejiti samo na lokaliziranje požara, ker je primanjkovalo vode. Rešili so samo nekaj živine in pohištva in posestnik sedaj trpi trideset tisoč dinarjev škode.

Nesreča

V mariborsko bolnišnico je bil pripeljan 57 letni tkalski mojster Štefan Vrenčur. Ko se je s svojim kolesom vračal proti Mariboru, je na nekem ovinku treščil v obcestno travero s toliko silo, da si je prebil lobanjo in obležal ves v krvi nezavesten in je le malo upanja, da ga bodo mogli ohraniti.

Obsojen

Pred varaždinskim sodiščem se je zagovarjal šofer Anton Horvat, ki je lani 22. maja vozil 28 dijakov na izlet, pa je na povratku prišlo na nekem železniškem križišču do nesreče, da je vlak zavozil v avtobus in sta bila dva dijaka mrtva, nekaj pa ranjenih. Četudi so vse priče potrdile, da je šofer vozil zelo umerjeno in se je nesreča zgodila v megli in dežju, ga je sodišče obsodilo na 8 mesecev zapora in na odškodnino v znesku 30.000 Din.

Razbojnik je skrival

Orožniki na Teznev so aretirali 26 letnega delavca pri tovarni "Kovina" Edvina Kodra iz Ješence pri Račah, ker so ugotovili, da je Koder več dni skrival dva razbojnika, katera so orožniki iskali zaradi zločinov v Kalšah in Polskavi.

Poštarji imajo svoj dom

Dne 29. junija je bila na Pohorju velika slavnost, ki je privabila mnogo ljudi od blizu in daleč. Ta dan so na Petkovem sedlu združeni poštarji odprli svojo novo planinsko postojanko, v kateri bodo dobivali člani njihovih organizacij oddih in zdravilišče. Zgradba je moderna in ima 16 sob, toplo in mrzlo vodo ter električno luč.

SKOZI OGNJENI OBROČ

Slika kaže, kako fašistični vojaki v Rimu skačejo skozi ognjeni obroč. Pametna telovadba, ki krepi in utrjuje telo je na mestu. Skakanje skozi ognjeni obroč je pa budalost svoje vrste.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
 Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Naslov uredništva in uprave:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Address of publication office:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za štiri leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za štiri leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnji številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Narodna zavest

Narodna zavest vsebuje malo več, kakor se navadno pod tem izrazom označuje. Neko narodnjaštvo je celo vrlo prazna roba. Vsakemu narodu je pa zavest potrebna, ako hoče obstajati in napredovati. Kakor pričča zgodovina, je celo pri velikem nemškem narodu splošna omika začela šele napredovati, ko so se širše narodne mase začele zavedati svoje narodnosti. Celotni veliki možje, kakor Gothe, Herder . . . so vihali nosove, ako je kdo poudaril potrebo narodne zavesti. Ko so videli vpliv take zavesti na duševni napredek, so ravno največji možje malo drugače začeli misliti.

Slovani so bili tudi pri tem, kakor v toliko drugih važnih zadevah, na slabem, silno ovirani. Edinole Čehi so imeli za nekaj časa nekaj narodne svobode pod lastnimi kralji, pozneje ne več. Morda je ravno ta svoboda in iz nje prihajajoča narodna zavest najbolj pripomogla, da se Čehi prav v zadnjih dneh niso uklonili, ko je pretela nevarnost za obstoj. Vsi drugi Slovani ali niso imeli dosti lastne svobode, ali pa so bili vsaj ovirani pri narodnem pobujanju po napadih od zunaj (Turki na Balkanu, Mongoli na severu), ali pa po premeteni in zlobno namerjeni politiki vlad, pod katere so prišli. Niti sto let še ni, kar se je pri Slovencih šele začela vzbujati narodna zavest, in prav do zadnjih 20 let so to zavest zatirali na vse mogoče načine. Na velikih koseh naroda (Koroška, Primorska) se je to dušenje še celo poostrilo. Kolikor toliko svobodno je bilo le v okviru Jugoslavije. Kako je bilo in je pri drugih Slovanih, lahko vsakdo vidi, ako se zanima za zgodovino in za učinek narodne zavesti na duševni napredek naroda.

Slovenci so še zdaj tudi v Jugoslaviji v marsičem ovirani. Vseh sredstev do razmaha ne more imeti noben narod, silno so pa napredovali. Tu ne gre samole za pravo svetlo med narodom potom tiskane besede najmanj pa za kako kričanje na narod, ki se lahko izpremeni v neko puho in prazno narodnjaštvo. Narodna zavest se more raztegniti še na druga polja, in prav tu še zdaj veliko manjka.

Nacizem nemškega soseda je prešel morda že precej v neko norost, postal pretiran, se izpremenil v odurni razizem. Ne vsem. Morda postaja ravno ta izrazita narodna zavest številnega soseda za Slovence opasna, ne le politično, ko je prišel sosed že na Karavanke. Nevarna opasnost se javlja za Slovence še na drugih poljih. Opetovano so se slišale neke pritožbe, da so Nemci v Sloveniji ne le vsi za Hitlerja, na najboljših mestih so in zasedajo taka mesta bolj in bolj. Golo pritoževanje Slovincem prav nič ne pomaga. Slovenska narodna zavest se mora obrniti tako, da skušajo sami priti na boljša in vplivna mesta. Tu mora delati vsa slovenska javnost sistematično. Zdjaj se je pričel radi preganjanja pritok judovskih elementov. Zopet prihajajo na boljša mesta. Nemec pomaga Nemcu vrlo sistematično, kakor že nekaj v Avstriji, enako pomaga Jud Judu, ampak dvomim, da bi bilo med Slovenci kaj sistematičnega, da bi Slovincem pomagal Slovincu. Bojim se, da ga bo prej odrival. Skoroda bi rekel, da se Slovenci le preveč bavijo z državno politiko, zanemarjajo pa gospodarsko politiko, in ker je gospodarska moč podlaga vsake politike, je nevarnost, da gospodarsko močni Nemec spodrine Slovence tudi v državni politiki. Hitler ni le pred vrati, že prav v hiši je.

Poroča se, da ob narodni meji prehaja posestvo za posestvom v nemške roke. Prav iz Berlina prihajajo težki žalji denarja. Ali je krivda, da prehaja posestvo za posestvom v nemške roke, le v slovenski revščini, denarni šibkosti? Morda. Ampak pri Slovencih ni sistema, da bi ostala slovenska posest v slovenskih rokah, Nemci pa imajo dobro organiziran sistem. Neorganizirani je še vedno podlegel organiziranemu. Ne kričite, poskrbite za sistem. Ravno pri tem pa pridem zopet na narodno zavest. Posameznik je sebičen, dasi v lastno škodo. Pride denarni Nemec, morda ponudi dobro ceno. Slovincu se zasveti denar, proda, gre v kako mesto, živi od denarja za nekaj časa, kmalu pa je suh ko treska, postane proletarec

s praznimi rokami, Nemec na posestvu je pa vsak dan bolj na trdnem. Pa kričijo tudi po Ameriki nad Nemcem, da prehaja več in več zemlje v njegove roke.

Slovincem bi ne škodovalo nekaj komunističnega duha, da bi namreč sploh ne mogel ali ne smel prodati tujcu. Tak zakon o prepovedi bi bil težko mogoč, ampak sistem mora biti proti sistemu, in to je mogoče, da pride vsak Slovinc do tiste trdne narodne zavesti, ki vklene Slovence na Slovenca, posameznika na svoj narod. Ako se vzdržijo posameznik, zavzame mesta, ki mu po vsi pravici grejo, postane gospodarsko močan, se bo vzdržal tudi narod kot skupina. Manj plehke državne politike, več pa gospodarske, narodne politike.

Iste smernice veljajo tudi s potrebnimi izpremembami za Slovence v Ameriki. Naj bi pripustili razne internacionale drugim, ki so številnejši in močnejši, sami naj bi se oprijeli dobre in razumne politike v lastni hiši. Če je hiša, ni dosti na tem, kaj kaka internacionala zahteva ali objubljuje, če pa ni hiše, ne pomaga nobena internacionala. Najboljša politika se začne in konča doma.

SLIKE NA WILLARDU Willard, Wis.

Naši slovenski farmarji na Willardu hočejo za vsako ceno videti filmske slike. Tak je zadnji ultimatum, katerega mi je postal Ludvig Perušek, tamonjšni stari naseljenec iz ribniške doline doma. Z njim sva se pogajala že zadnjih nekaj let in stvar je prišla sedaj že tako daleč, da se mora izvesti, drugače zgubim med farmarji na Willardu ves kredit, kateri je dosedaj še dosti obstojal med njimi in menoj.

Čas in dan kovanja slik je določen za 6. in 7. avgusta, to je v soboto in nedeljo zvečer. Tako vidite sem zgoraj omenjeni ultimatum podpisal in ta stvar je sedaj gotova in v reda. O slikah bom pa še sporočal pozneje. Za danes naj velja le toliko, da se ve za dneve prireditve, da se vedo rojaki od blizu in daleč pripraviti za te redke prezanimive slikovne predstave. — K številnim vabilom willardskih rojakov se tudi sam pridružim in vabim vse one, kateri želijo imeti par večerov zares iskren domač užitek, kateri veje s teh slik, pa na bodo to slike iz stare ljubljene domovine, ali pa tudi iz življenja naših naseljenecv po slovenskih naselbinah v tej deželi, naj pridejo še cni na Willard.

Odkar sem spoznal naš slovenski farmarski življ na willardskih farmah, sem si za vedno ohranil na nje spomin, ki ga bom ohranil do konca svojega življenja. Vselej se bom z veseljem spominjal nazaj na veselo in prijetne sestanke med willardskimi farmarji.

Kdor želi imeti prijeten avtomobilski izlet, naj se pridruži, da nas pojde večja skupina na Willard. Vsi taki, ki žive po mestih bi se morali veseliti izleta na farme. Samo pomislite. Na farmah je vse lepo, vse tiho, mirno in brez tega zadržujočega prahu; vse je zeleno in pitki prepevajo, ki se vesele svoje prostosti. Krave mukajo in se vračajo v

svoje staje s polnimi vimeni mleka, katero nas hladi in ozdravlja razne strupene pline, katerih smo se našli v nezdravem mestnem zraku. Glava se nam ohladi ob mirnih večerih in zlatih jutranjih urah, ko sonce obseva zelene livaje, nam srce vriska radosti nad lepoto narave, katero gledajo naše oči. Kdo bi si po vsem tem še ne zaželel potovati na farme in še tako daleč znane mlekarne farme kot je Willard, kjer naši rojaki producirajo tam toliko domačega sira, da ga razpošiljajo daleč okoli. — Priglasite se še drugi za ta izlet in potovanje. — Prihodnjic povem še kaj več, toda že danes vam kličem na veselo svidenje.

'TARZAN NEUSTRAŠEN'

Mala opica Nkima, ki je bila vedno v Tarzanovi bližini, je strahom gledala divjake, ki so tolkli po belem možu in vsa tresočja je rekla Tarzanu: "Pojdmo Tarzan, pojdemo iz tega kraja stran, daleč v džunglo. To so strašni možje in bi nas ubili." Nkima se je bala, da bi ti ubili Tarzana.

Toda Tarzan se ni zmenil za besedice male Nkime in ni za njeno svarila. Namesto da bi jo poslušal in odšel zopet v notranjost džungle, je hodil z drevesa na drevo toliko časa, da je prišel naravnost nad divjake, ki so revnega belega moža tolkli s palicami in držali svojih dolgih sulic.

Tarzanova prva misel je bila ta, kako bi spravi belega moža od teh divjakov, da bi ga več ne pretepal. "Prenehajte s pretepanjem," je kričal z drevesa. Naenkrat so divjaki prenehali in obstali kot leseni kipi od strahu. "To je gozdni bog," reče eden; "in mi moramo poslušati njegova povelja."

križe in težave. Gotovo ne bo vedno tako ostalo, saj se že tu in tam sliši, da se časi na bolje obračajo. Dolžnost nas vseh je, da združeno delujemo po svojih močeh in pomagamo, ne prisiljeni, ampak prostovoljno. Pravijo, da je vsak svoje sreče kovač. Tudi to velja. — Pravilno je tudi to, da ti, ki več posedujejo, naj nekoliko bolj globoko posežejo v svoje žepce, namesto tistih, ki nimajo.

Naznanja se vsem faranom, da letos ne bomo imeli nobenega drugega piknika, kot le tega tukaj omenjenega in ta se bo upošteval kot naše farno žegnanje sv. Roka. Ves čisti preostanek piknika je namenjen za popravo naše cerkvene strehe, zunanje barvanje cerkvenih cken, vrat, zvonika, križa, žlebov in še več drugih takih malenkosti, ki so potrebne pri cerkvi in farnem posloplju ter vpijejo po popravilu. To vse je zelo potrebno popravila, zlasti tudi farno posloplje, kar bo seveda, precej stalo, pa ne

moremo drugače pomagati ali odlašati ter odpraviti ta popravila za naprej, da bi se tako ne delala še večja škoda. — Bodimo složni in delujemo roka v roki, ne v nasprotju, ampak v prijateljstvu, potem smemo gotovo pričakovati blagoslova z nebes pri vseh naših delih.

Glejmo dragi farani na to, da bo naš letošnji piknik zares eden največjih in najbolj uspešnih, kolikor smo jih še imeli in da bomo na tem pikniku združeni v eno veliko nerazvezljivo družino, ki naj bo za vedno ostala duša naše farnosti in desna roka naših duhovnikov. Tako bo potem ta družina nam samim v najlepši zgled in najboljši prijatelj našega farnega patrona sv. Roka. — Želim in upam, da se na farnem pikniku dne 24. julija v Schutten parku snidemo vsi kot najboljši prijatelji zdravi in veseli.

Anton Kastigar

RAZNOTEROSTI

MESTNI ZRAK NI ŠKODLJIV

Navadno ljudje mislijo, da je zrak v velikih mestih človeškemu zdravju hudo škodljiv in da je poln bolezenskih bakterij. Pred kratkim pa je higijenski zavod univerze v Lipskem napravil v tem oziru važen poskus. Po mestnih trgih, ulicah in parkih je natančno preiskal zrak. To je naredil tako, da je po teh krajih razpostavil steklene posodice, v katerih je bila taka tekočina, ki jo imajo bakterije zelo rade in se v njej goje. Te stekleničice je 60 cm od tal razpostavil in jih tam pustil po pol ure stati. Nato so posode pobrali ter jih zaprli. Zaprte posode so nato hranili 24 ur v gorkih prostorih, kjer je bilo 37 stopinj toplote. Nato so jih zepet za 24 ur prenesli v temne prostore, da bi bakterije dozorele. Šele tretji dan po tem so skodelice odprli ter začeli šteti bakterije v njih. In so dognali, da v njih niti ob dežju, niti ob suhem vremenu, niti ob snegu ni bilo kaj prida človeškemu zdravju škodljivih bakterij, ki bi zdravje resno ogrožale. Iz tega je razvidno, da zrak modernih velemest nimava v sebi toliko bakterij, kakor smo domnevali. Pač pa je škodljiv bolj zaradi tega, ker je prenasčen drugih snovi, ki ga kvarijo. To je pradvsem dim.

BRADA POLETI

Če imaš še kaj las na glavi, si po skrbnem pregledu svojih izdatkov gotovo dognal, da te striženje poleti znatno več stane nego drugače. Tega ni kri vo morda to, da se pozimi manj strižš, da bi ti bilo v glavi topleje, temveč dejstvo je, da lasje v raznih letnih časih tudi različno rasejo. Kar se tiče las na glavi, bodo to lahko ugotovile tudi ženske. Kar se tiče brade, pa je tudi resnica, da si jo morajo možki

PORAVNAVA ZA ZASEŽENO LASTNINO V MEHIKI

Mexico City, Mehika. — Mehikanski predsednik Lazaro Cardenas je podal izjavo zastopnikom tiska, da mehikanska vlada želi v najkrajšem času urediti in izravnati zadevo zasežene lastnine, ko je vlada zasegla sedemnajstim angleškim in ameriškim oljnim družbam obsežna polja, kjer so izsesavali olje. Vlada je imenovala posebno komisijo, ki bo ugotovila vrednost tega premoženja, nakar bo stavila svoje ponudbe družbam, ki so ta posestva lastovala. Družbe ki so bile s tem prizadežane izjavljajo, da znaša skupna vrednost teh posestev nad 400 milijonov dolarjev.

Tolažba. — Žid Samuel se je mislil dati krstiti in je šel k rabinu.

"Dragi rabin, v drugo vero bom prešel".

"Človek božji", se je zgrozil rabin. "Tvoj oče se bo v grobu obrnil, če boš kaj takega storil".

"Nič ne de", je odvrnil Samuel. "Čez štirinajst dni se bo dal krstiti tudi moj brat. Takrat se bo oče v grobu še enkrat obrnil in potem bo ležal tako, kakor je prav."

Nerodno vprašanje. — "Svojo ženo sem prvič videl pri nekem starnarju."

"Koliko ste pa plačali za njo?"

Izkušnja. — Sodnik. Kako ste le mogli podletiti izkušnjam! Če bi se ji bili malo bolje upirali, zdaj ne bi sedeli v ječi.

Kaznjencev. — "Vem. Stori sem pa več, kar je bilo v mojih močeh. Dva stražnika sta obležala na tleh, drugi štirje so me pa komaj privlekli do stražnice".

Počitnice. — Za mestne otroke, potrebne oddiha, so določili kraj, kamor naj pojdejo čez počitnice. Tam iščejo zdaj družine, ki bi vzele otroke v oskrbo. Občinski tajnik prebere zato v nedeljo po maši naslednji razglas:

"Vaščani, ki hočejo dobiti letos otroke, naj se oglase pri županu, ki jim jih bo priskrbel".

Jožef drugi. — Jožef II. je bil znan, da je svoje mišljenje o ministrih vselej kar odkrito povedal. Nekdč pa mu je zaradi tega zagodel njegov kancelar Kaunitz.

Kaunitz mu je namreč predložil v podpis neko listino. Ker pa Jožef II. s sestavo te listine ni bil zadovoljen je napisal pod njo:

"Kaunitz je osel."

Jožef II. — Na ministrski seji je dobil Kaunitz listino nazaj. Toda ni je tiho spravil, kakor je Jožef II. zaradi pripisaka najbrž pričakoval, ampak jo je na glas prebral vpričio vseh ministrov. In bral je:

"Kaunitz je osel, Jožef drugi".

Strašne sanje. — "Kaj ste pa tako žalostni gospod Izak. Kaj se vam je primerilo?"

"Oh, strašne sanje sem imel. Sanjalo mi je, da sem sedel v čolnu in se vozil po reki. Zdjajci pa se je čoln pripeljal do visokega slapa. Nisem ga mogel ustaviti, iz njega se pa tudi nisem upal skočiti. Tok me je odnesel s seboj in le po sreči sem se pripeljal skozi slap. Toda čoln je bil poln vode, jaz pa ves moker. In zdaj moram dčiti novo posteljno perilo."

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

POZORI! Početi na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročine potrebna, obveri jo in pomagaj listu!

KDO BO ZMAGAL V BODOČI VOJNI

Vojne, kakršna je bila n. pr. pred nedavnim abesinska vojna, ali pa sedanja v Španiji in na Kitajskem, ne dokazujejo samo, koliko je napredovala vojna tehnika, kako se je izpopolnilo to ali onovrstno orožje, pač pa se v teh vojnah prav za prav preskuša vse novejša orožja, kolikor ga ni bilo že preskušenega v veliki svetovni vojni. Italija je šla v Abesinijo preskusiti svoje najmodernejša letala, svoje tanke in deloma celo svoje plinice, ki jih v Evropi dozdaj še ni nihče pokazal. Abesinija je bilo neko polje tam daleč zunaj, kjer so lahko svojo vojaško moč preskusili. Nasproti skoraj neoboroženemu sovražniku, gotovo pa ne tako oboroženemu, kakor so bili Italijani, se je to najmodernejša orožja brez dvoma izkazalo za zmagovitost. Abesinija se je tedaj zdela Evropsu kot nekako strelisce, ki je skrito daleč nekje tam, kjer ni ljudi, zastraženo ne zato, da ne bi bilo žrtev, pač pa da ne bi kdo videl, kako se bo to najnovejša orožja obneslo. Vse države, za katere je moderno oboroževanje važno, so tja poslale strokovnjake opazovalce.

Italijani so tudi tisti, ki jim ni vseeno, kako se bo končala španska državljanska vojna in kdo jo bo dobil. Zato se tudi oni v ta žalostni španski dogodek, če ne morda vse prej kot španski, "vmešavajo". Toda tu se zdi, da ne namerava nobena vmešavajoča se država pokazati svojega najboljšega orožja, ker je drugim evropskim, močnejšim narodom Španija preblizu. Vzhod pa je za nas Evropec tak "daljen", da si le težko ustvarimo sliko, kakšni so boji, ki divjajo med Kitajci in Japonci. Iz poročil sicer slutimo, da je ta boj silovit, takšen kot ga v teh krajih gotovo še ni bilo, boj z najnovejšim orožjem, poleg tega pa še boj nad naravnimi silami, ki so Kitajcem v korist in v škodo obnem, Japoncem pa najbrž ne več kot v škodo.

Z vseh teh treh bojišč torej se nimamo dobili prave slike, kakšna je sedanja in kakšna bo bodoča vojna in kakšno orožje ima človek za ta spopad pripravljeno. Na vsak način je doživela vojna tehnika velikanski napredek od zadnje svetovne vojne. Če za drugo ne bi to veljalo, bi vsaj za letalstvo. In že se pojavljajo visoki vojaški strokovnjaki, ki napovedujejo, da bodo vsako sedanja in bodoča vojna odločala ravno letala.

Ali bo in kakšna bo bodoča vojna?

S tem pa sta se nam zastavili ob tem tudi dve drugi vprašanji. Ali bo morda kljub neprestanemu prizadevanju, kako ohraniti v svetu mir, vendar le prišlo do svetovne vojne? Odgovor bi se morda pravilno glasil: Vsi tisti, ki so poklicani, da rešujejo to vprašanje, morajo na žalost računati tudi s to možnostjo, drugače ne bi dan za danem brali v časopisih o politiki oboroževanja in neoboroževanja. Drugo vprašanje pa se glasi: Ali bo bodoča vojna prav takšna, kakor je bila n. pr. svetovna, ali pa bo čisto drugačna, še bolj strahotna? Ali bo v tej bodoči vojni igrala še vedno pehota najvažnejšo vlogo, ali pa samo še stroj? Ali pa bodo morda zmago izvojevala že sama letala med seboj v zraku in z bombardiranjem posameznih mest pod tem zračnim bojiščem? Mnenja so tudi glede tega drugega vprašanja deljena. Prevladuje pa na splošno prepričanje, da bo ta divjala istočasno "Vodoravna" in "navpična" vojna.

ki bosta šele dosegli zadovoljiv uspeh. Na bojnem polju na tleh se bosta sprijeli sovražni armadi pešcev, težkih tankov, oklopnih avtomobilov, strojníc in to-

pov takorekoč v "vodoravni" smeri, v zraku pa se bodo bila med seboj letala in obenem obmetavala sovražne postojanke na tleh. To je res "navpična" vojna, ki že danes, morda in hvala Bogu še mnogo prezgodaj, vzbuja toliko strahu.

Samo strumni korak še ni dovolj

Tudi priprava za bodočo vojno bo morala in je deloma že čisto drugačna, kakor pa je bila za eno prejšnjih. Ne bo zadoščevalo več samo to, da se bodo vojaki v vojašnicah učili korakati, vaditi v orožju in se na ta način usposobiti za večje napore, kakor pa jih premore mehkužni civilist. Treba bo vojake izučiti popolnoma drugače. Moderna tehnika orožja to narekuje in zahteva. Vojaki se bodo morali izučiti vsak svojega posla po raznih vojaških delavnih, po vojaških strokovnih šolah, morali bodo vedeti, kako je treba ravnati in uporabljati to ali ono novo orožje, ki ga prej še nikdar niso videli. Morali se bodo natančno poučiti, vsaj nekateri, o predmetu "kemične" vojne. V bodoče bodo imeli v vojni takorekoč same "specialiste". Bodoči vojak ne bo dovolj, če bo znal le korakati, magari še tako strumno in zdržno, pač pa bo moral biti sposoben, da bo zanesljivo vozil najmodernejši tank, oklopni avtomobil, vsakovrstno letalo in ga znal tudi popraviti, če se mu bo pokvarilo. Prvo geslo za bodočo vojno je tako imenovana "mehanizacija", ki naj stopi in veljavo že prvi trenutek, ko izbruhne vojna, pa vse do zmage ali poraza. Tako zmehanizirana vojska ne bo potrebovala več toliko ljudi. Pravijo namreč, da se v bodoče niti ne bo nihče več čudil, če bo armada kakih sto tisoč ljudi, ki bo najmoderneje oborožena, z lahkoto porazila desetkrat večjo armado, ki bi bila podobna oni iz svetovne vojne.

Kako se bo vojna začela

Da bi v bodoče kdo vojno napovedal, je več kot neverjetno. Vse zadnje vojne, po svetovni, nam to dokazujejo. V bodoče bo važno le to, kdo bo iz kakega upravičenega ali neupravičenega povoda prvi na in nad sovražnikovim ozemljem. Ko bo napočilo vojno stanje, bodo že odletela nešteta letala čez mejo, da razbijejo vse postojanke, ki bi jih sovražnik lahko utrdil, če jih morda še ni. Prve žrtve bodo torej zahtevale bombe. Ta zračna brodrovja, ki bodo eno samo noč lahko preletela tisoče in tisoče kilometrov, bodo obmetavala z bombami in požigala toliko časa po sovražnem ozemlju, dokler ne bo vse uničeno. Drugi tisoči in tisoči letal pa bodo ostali doma kot obramba za vsak primer, če bi se pojavila sovražna letala. Spet druga letala bodo imela posebno nalogo, da onemogočijo pot sovražnih vojakov in učinek njihovih strojev vseh vrst. Obnem pa bodo pomagala pridirati domači vojski. Zdi se, da bo bodoča vojna še prej končana, kakor pa je bila vsaka dozdaj, ko so se vojaki zakopavali v skrivališča in "rili" pod zemljo ko krti. Najtežji tanki bodo lahko prišli v neposredno bližino in pomandrali pod seboj vse, na karkoli bodo naleteli. Za njimi pa se bo vozila in ne več skakala od kamna na kamen, pehota na lahkih vojnih avtomobilih. In ta pehota bo nato zavzela končnoveljavno sovražnikove postojanke. Čudno! Kakor dozdaj, tako tudi v bodoče ne bo izgubila pehota svojega pomena, kajti postojanke je treba na vse zadnje le zasesti, če jo hočeš obdržati.

Slabejšim naj bi zadostovala srčnost? Oni, ki ob današnjem oboro-

KADAR SE "PRIJATELI" VSEDEJO S KUPAJ

Slika kaže predsednika Roosevelta, ko se pelje v Covingtonu, Kentucky, poleg vedno veselga "Happy Chandler-ja" guvernerja države Kentuckya in na strani pa sedi senator Barkley. Predsednik in senator sta velika demokrata. Guverner Chandler pa velik kritik obeh, pa zgleđa, da se srečnega počuti med njima, ker se prav sladko smeji.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

VELIK POŽAR

Wellsville N. Y. — V veliki čistilnici olja, ki jo lastuje Sinclair Oil Co. je eksplodiral velik oljni tank in povzročil ogromen požar, ko se je razlilo goreče olje na vse strani. Ognjegasci iz vseh sosednih mest so prihiteli na pomoč, a vzelo jim celi dan, da so ogenj zaježili in omejili da se ni širil naprej. To so storili s tem, da zgradili umetne nasipe in tako zaustavili goreče olje. V nezgodji so našli dozdaj tri osebe mrtve. Težko poškodovanih in ožganih je pa blizu 100. V čistilnicah, ki se nahajajo na prostoru 40 akrov obsežnega ozemlja je bilo zaposlenih nad 500 ljudi.

VOJAŠTVO ZASELO JETNIŠNICO

Florence, Arizona. — Takajšno državno jetnišnico, v kateri je že več mesecev vladal pravi nered in je iz nje pobegnilo nad 18 kaznjencev, so večeraj zasedli vojaki, v katerih oškribi ostane jetnišnica toliko časa, da se uvade v njej red in disciplina. Zasedbo jetnišnice je odredil guverner R. C. Stanford. Superintendent jetnišnice je podal izjavo že pred tedni, da je jetništva premajhna za število jetnikov, ki so jih predpisali jetnišnici. Celice so prenatrpane in vsled tega je prišlo do neredov.

BOJ MED PTICO IN RIBO

Iz Pariza poročajo, da se je blizu Grenobla tole zgodilo. Tamkajšnji učitelj je z več prijatelji šel na sprehod ob ribniku, ki je bil last nekega kmeta. Naenkrat so opazili v zraku velikega orla, ki je v krempljih držal veliko ščuko. Ščuka se je obupno zvijala v orlovih krempljih. Ko je orel letel nad ribnikom, se je ščuki posrečilo, da se je izmuznila orlu, nakar je padla

ževanju ne morejo tekmovali z velesilami, se tolažijo z mislijo, da je še vedno najmočnejše orožje tudi v bodoči vojni hrabrost in junaštvo. Prav gotovo je to tudi precejšnje važnosti. Toda zdi se pa tudi, da so ljudje teh misli bolj podobni onemu stotniku, ki se je ob najhujšem sovražnem ognju postavil pred svoje vojake vrh strelskega jarka, da bi se pokazal junaka. Pa ga je nad robom varnega strelskega jarka brž dohitela smrt. Kdo mu je kriv. Gotovo ne njegova velika ljubezen do domovine, za katero je šel v boj, pač pa njegova nesmiselna korajža. Domovina ne zahteva, da njena vojska brez potrebe krvavi zanjo, pač pa da s čim manjšimi žrtvami izvojuje njej svobodo, ki jo bo rešila, a ne pogubila.

v vodo. Sprehajalci so takoj tekli k lastniku ribnika in mu povedali, kaj so videli. Ta je takoj dal odteči vodo iz ribnika, nakar so našli težko ščuko, ki je bila ob straneh močno ranjena.

ENA NA RAČUN SENATORJA BORAHA

Znanega ameriškega senatorja Boraha so v Rimu povabili na izlet v rimsko okolico, v Albanske gore. "Prav rad grem z vami, gospodje," je obljubil vrli senator in popoldne je res prišel v družbo ter vesel pripovedoval, da je prav zadnji trenutek dobil na albanskem poslanstvu potrebni vizum.

SREČNE ŽABE

V kanadski provinci Quebec so doživle žabe srečen čas. Uradni list kanadske vlade je namreč objavil, da je prepovedano loviti žabe od 15. julija do 1. septembra. V distriktih St. Johns in Missiqui pa je lov na žabe prepovedan za dobo celih dveh let. Vlada utemeljuje lov na žabe s tem, da je povpraševanje po žabjih krakih vedno večje, zaradi česar se je bati iztrebljenje zabljega rodu.

NENAVADNA NESREČA

V francoskem gozdiču pri Marlyju se je igral dvanajstletni Jean Paul Vaganey, ki je bil s svojim razredom na izletu. Učenci so imeli s seboj zastavo, katero so zapičili v zemljo na bližnjem gričku. Vaganey je dirjal na hriček, tik preden je došel na cilj, pa je veter prevrnil zastavo in nesrečni učenec se je z vso silo zaletel v drog, ki mu je preluknjal trebuh. Umrli je v strašnih bolečinah.

VELIKO ŠTEVILO KRAŠKIH JAM

Speleološka komisija Italijanskega Alpskega kluba v Trstu, ki se bavi s sistematičnim raziskovanjem kraških jam, je odkrila v zadnjem času tri nove podzemne jame. Zdaj se nahaja na Krasu po statistiki imenova-

ne komisije 3500 jam. Zadnje tri so odkrili v bližini Sneznika in Trnovske planote.

VELIKE ŽRTVE KOLERE V INDIJI

Iz Allahabada v Indiji poročajo, da je tamkaj kolera v 11 tednih pomorila nič manj kot 30.000 ljudi. Čeprav si oblasti na znanju pridobim, da bi kolera zatrla, se jim doslej to še ni posrečilo.

New York, N. Y. — Industrija jekla in železa kaže porast v obratu za 8% odkar se je jeklo pocenilo pred par tedni. Še vedno pa ni opaziti, kakve večje aktivnosti v tej industriji iz razloga, ker se razni investitorji bojijo nakazati kredite vsled negotovosti rentiranja kapitala.

Washington, D. C. — Brazilska vlada je potom svojega zastopstva naročila od ameriških družb 26 velikih železniških lokomotiv in 1000 železnih tovornih vozov. Naročilo so dobile sledeče družbe: Dow-Jones & Co.; American Locomotive Co.; American Car and Foundry Co.; Baldwin Locomotive Works in Pulman, Inc.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	Za: Dinar:	V Italijo:	Za: Lir:
\$ 2.55.....	100	\$ 6.50.....	100
\$ 5.00.....	200	\$ 12.25.....	200
\$ 7.20.....	300	\$ 30.00.....	500
\$10.00.....	420	\$ 57.00.....	1000
\$11.65.....	500	\$112.50.....	2000
\$23.00.....	1000	\$167.50.....	3000

Pri večjih svotah poseben popust
Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite\$10.85
Za \$25.00 pošljite\$26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Učbenik Angleškega jezika
Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR.
Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.
CENA: Trdovezan v platno.....\$1.50
Broširan mehko.....\$1.25
Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR
ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.
CENA: Trdovezan v platno.....\$1.50
Broširan mehko.....\$1.25

POGLEJMO RESNICI V OČI!

Chicago, Illinois.

Večkrat sem že mislil sestiti in napisati kaj o delavskih razmerah, pa bolj ko o istih razmišljam, manj imam veselja do kaj takega. Lani smo že mislili delavci, da smo že prebredli najhujšo krizo in da bomo počasi prišli nazaj v vsaj nekako normalnost, v kateri bo delavcu mogoče dihati in imeti vsaj nekak obstanek. Pa še predno je zima nastopila so začeli delavce zopet odslavljati in začela se je nova kriza, ki so jo krstili za nekako "recesijo". Vso zimo je bilo slabo in še zdaj je. Gospodje v Washingtonu, katere volimo, da bi nam delali postavne in zakone so pa od novembra naprej mlajili prazno slamo in se igrali politično skrivalnico. Tako torej res ni za poročati o delavskih razmerah nič dobrega, zato pravim, da kadar mislim kaj o tem pisati, me nazadnje vedno mine veselje do pisanja.

Tudi danes bi ne prijel za pero, pa me je napotil neki drugi vzrok. Ta vzrok je, da sem te dni prejel julijsko številko lista "Novi Svet". Krasna je spet, kakor je bila krasna vsaka dosedanja številka tega lista. Zanimiva je po svojih člankih, raznih premišljevanjih, črticah in povestih. Ko berem "Novi Svet" se vsakokrat počutim, da nekaj na znanju pridobim, si zraven razvedrim in razveselim duha. Kakor bi se prijetno pogovoril s kakim najboljšim in dobrim prijateljem. Naj povem, da sem pričakoval, da bo "Novi Svet" sicer zanimiv list, ampak da bo tako poln in bogat, kakor prihaja, tega pa res nisem pričakoval. Čast zaslužita oba urednika, ker res skrbita za iznadeneno dobro tvarino. Zapisal sem že enkrat, pa spet ponovim, le zakaj nisimo ameriški Slovenci že vsaj pred 15 leti imeli tak list, kakor je to. Koliko bi bilo s tem pomagamo. Mesto, da so take le liste izdajali liberalci in socialisti in jih po svoje solili, da so z njimi v svojih spisih v naših ljudeh vero ubijali, zakaj vendar smo bili katoličani vedno tako kratkovidni, da se nismo zanimali, kakor bi se morali za tak tisk sami. Zato čast vsem, ki so nam dali ta lepi list, na katerega je lahko vsak Slovenec ponosen.

Berem pa, da Uprava lista odprta zdaj veliko kampanjo, da z njo zasigura listu "Novi Svet" obstanek in bodočnost. List je pridobil doslej že lep krog naročnikov, ali še vedno jih ni dovolj, da bi se mogel sam vzdrževati ob tako nizki naročnini, kakor je to \$2.00 na leto. Šaj so manjši listi pa so dražji. Govoril sem ne dolgo z upravništvom in tam so mnenja, da je treba število naročnikov dvigniti vsaj še za 1000, če hočemo, da bi list ostal pri sedanjih velikosti in sedanjih naročnini. Ako ne, bo treba ali list zmanjšati, ali pa naročnino dvigniti. Ne eno ne drugo ne bi radi storili, je mnenje Uprave. Zato je Uprava "Novega Sveta" zasnovala po-

sebno kampanjo, o kateri ste že čitali. Ta kampanja pa res nudi nekaj, kar še nobena ni. Posebnih nagrad je deležen vsak, ki pridobi novega naročnika in zraven dobi pa še posebej vsak naročnik posebno nagrado naj bo nov ali star, ki plača letoletno naročnino. Kaj takega pa še ne in zraven še tako lep list, o katerem mi je neka rojakinja izjavila, saj to je skoro zastoj. Taka prilika se torej nam nudi tekem te kampanje.

Slovenci po Ameriki, moje prepričanje je, da kar se nas katoliških Slovencev tiče, da je že samo pomen tega lepega lista tako velik, da bi morali že zgolj radi tega delovati v tej kampanji na vso moč za njegovo razširjenje. Sploh bi morali nagrade odklanjati in pustiti listu, ki težko zmaguje svoje stroške. Ampak ker so pa razpisane še tudi lepe in bogate nagrade, pa ni vzroka, da bi zdaj tekem kampanje držali roke križem, češ, jaz sem se naročil, pa se naj še drugi, če se hočejo. Ne tako ne smemo. Mi naročniki naših listov ne smemo biti molčeči naročniki, ampak govoreči naročniki. Ako nam list ugaja in ga odobravamo, povejmo to še drugim, navdušujmo jih, da se ga še naši prijatelji naroče, da še oni pristopijo v naše vrste, da bodo naše vrste močnejše, potem samo zadostili svoji dolžnosti. Katoličani moramo postati odločni, postati moramo ponosni na to kar je naše, na naše liste, na naše jednote in društva, potem bo vse to rastlo, drugače ne. Tako le postanimo: Kadar pridemo skupaj s svojimi prijatelji jim povejmo, kaj je za nas zanimivo v naših listih, pokažimo jim list, potem jih pa pridobimo, da se list sami naroče. Na ta način bomo pomagali njim in listu, ki je vreden in zasluži vse naše podpore in pomoči. Rojaki in rojakinja agitirajmo radi za svoje katoliške liste!

Vem, da se urednik že huduje nad mojim dopisom, ker sem ga zavlekel in ne znam biti kratak. Bom pa zdaj jenjal in se o drugi priliki še kaj oglasim.

Pozdrav vsem znanec in prijateljem širom Amerike!

Leon Mladič.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenec", podpira katoliške Slovence v Ameriki.

POSLUŠAJTE
PALANDECH'S TRAVEL BUREAU
Folklore Radio Program
Every Sunday from 1 to 2 P. M.
Station WWAE — 1200 kilocycles

IŠČEM DELO
pri Slovencih ali Hrvatih za gospodinjstva dela. Tudi na restavrantu bi sprejela. Srednje starosti poštna žena. Za njen naslov se izve v Upravi tega lista.

Jacob Gerend Furniture Co.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 65 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE
proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:
JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN PRODAJALEC HIŠ.

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

(Konec)

In tam so sedeli vsi trije, vsi srečni. Margareta je slonela ob Percyju in ga držala za roko. Njima nasproti je sedel Armand, na mizo se je naslanjal, bled je bil in prepadel, glavo je imel povezano in njegove žareče oči so bile uprte v zapovednika.

"Da, ti preklicani mladi nerodnej! Skoraj bi mi bil prekrizal moje načrte s svojim kričanjem in s svojo nasilnostjo pri vratih kapelice!"

"K tebi sem hotel, Percy! Mislil sem, da so tebe zaprli v kapelico!"

"Kaj še!" se je smejal Percy. "Moje prijatelja Herona so spravili v kapelo, zvezanega in z zamašenimi usti. In njega bo našel moj prijetni prijatelj Chamberlin jutri, — ali pravzaprav danes zjutraj. Tó bo prizor! Najrajši bi šel nazaj h kapeli, samo da mi slišal Herona, kaj bo povedal, ko mu bodo vzeli zamašek iz ust!"

"Ampak — kako si vse to naredil, Percy? In de Batz je bil v gozdu?"

"Da! De Batzu je bila namenjena važna vloga v zadnjem dejanju igre, ki sem jo zasnoval že v ječi. Seveda tistikrat še nisem vedel, da bodo ti kruteži tebe in Margareto vzeli seboj na pot."

Upal sem namreč, da se mi bo posrečilo uiti in se jim izmuzniti, če bi prišlo do boja. Srečen slučaj bi seveda to bil. Pa saj veš, da verujem v plešasto ženico srečo in na njen edini las, ki ga ima na glavi. Za tisti las sem mislil da bi bil zagrabil. V najslabšem slučaju bi bil vsaj umrl pod milim nebom mesto v tisti strašni, zato hli luknji.

Vedel sem, da bo de Batz prišel. Pisal sem mu, da bo tisto noč prestolonaslednik v gradu Ourde, da pa je revolucionarna vlada zvedela zanj in da pripravlja oborožen pohod in napad na grad ter da ga hoče siloma odvesti.

Foulkes je nesel pismo de Batzu. Prepričan sem bil, da bo mož napel vse sile in skušal dobiti prestolonaslednika v pest in če bi bilo treba tudi vladne čete napasti. Med bojem sem upal, da mi bo sreča ponudila tisti svoj edini las —. Izračunal sem si, da pridemo do noči v boulognski gozd. Noč je namreč za taka podjetja vsikdar najboljši zaveznik.

Pa v stražnici ulice sv. Ane sem seveda videl, da so me moji sovražniki huje prijeli, nego sem si izračunal."

Umolknil je. Podjetnost in drznost sta mu spet gledali iz obraza in oči so mu žarele pri spominu na nevarnost, ki jih je pravkar preživel.

"Slab in zdelan sem še bil tistikrat," je nadaljeval. "Moči so se mi morale šele nabrati, kajti vajinega življenja nisem smel tvegati in treba je bilo vse načrte popolnoma izpremeniti."

Ni bilo prijetno v tistem gugajočem se starem vozu in v družbi odurnega Herona, pa posilil sem se. Jedel sem in pil in spal tri dni in dve noči in nabiral moči in čakal na ugodno priliko.

In prilika se je ponudila. Ko se je vrnil Chauvelinov sel in sporočil, da Capeta ni v gradu, tedaj sem vedel, da je treba začeti, vedel sem pa tudi, da mi je sreča ponudila svoj edini las —. Udaril sem s pestjo Herona po senu,

ga zagrabil za vrat in podrli na tla ter mu zamašil usta. Krik, ki ste ga čuli, je prestrašil konje in v tisti splošni zmedbi ni nihče čul najine borbe.

Narednik bi mi bil utegnil na poti biti, poslal sem ga kapelo ogledovat. Medtem pa sem oblekel Heronovo suknjo, si nadel njegov povoj na čelo in si nataknil njegovo konicasto kučmo. Njegovega glasu ni težko posnemati, povrh so si šepetajoči, polzadušeni glasovi vsi podobni, vsaj po noči. Chauvelin bi bil edini človek, ki bi bil sumil, kaj se je zgodilo. Pa Chauvelin je bil v gradu.

Vse drugo je bilo lahko.

Narednik in vojaki so Herona redkokedaj videli, razen tega njihovi počasni pameti niti na misel ni prišlo, da jih varam. Povrh so vajeni slepe, brezmiselne pokorščine. Prav nič čudno se jim ni zdelo, da je izprva Heron vzela dvajset mož seboj za stražo, potem pa se je z dvema samima vrnil v temni noči v Crecy. In če se jim je tudi čudno zdelo, so si pač mislili, da to ni njihova briga —.

Obeh vojakov, ki sta šla z nami nazaj, — le zavoljo lepšega, seveda — sem se izlahka iznebil medpotom. Privezal sem ju vsakega posebej k drevesu, kako miljo narazen —. Mrzlo, nekoliko neprijetno noč bodeta preživela, to je res, pa Chauvelin ju bo že našel.

Sedaj pa," je končal veselo, "na voz prosim! Pred jutrom moramo biti v Le Portelu!"

"Andrej je pravil, da pojde najprvo v Calais ter tam spravi na krov "Zore" članske lige, nato pa šele da pojde v Le Portel. Od tam pa misli h gradu peš, da poišče mene in Armanda —."

"Andreja bom našel v Le Portelu. Vem kje ga je dobiti. Najprvo morata vidva na krov. Jaz in Foulkes si že znava pomagati."

Ob enih po polnoči so se odpravili, spočiti in okrepani.

Margareta je stala pri vratih, pripravljena na odhod. Percy in Armand sta stopila po voz.

"Percy —", je šepnil Armand, "Margareta ne ve ničesar —?"

"Seveda ničesar ne ve, ti mladi nerodnej!" je dejal Percy. "In če ji ti le besedično poveš, ti glavo razbijem!"

"Ampak — ti —!" Armandu so prišle solze. Kako me še moreš trpeti blizu sebe —! O Bog, če pomislim!"

"Ne misli nič, moj dobri Armand! Vsaj na tisto ne! Misli na njo, zaradi katere si storil tisti greh! Če je dobra in čista in vredna tvoje ljubezni, pridobi si jo! Vzemi jo, pa ne sedaj. Nevarno bi bilo se vračati v Pariz. Pozneje kedaj."

Razmere se bodo izpremenile. Mirni dnevi bodo prišli tudi za Francijo. In pozabili bomo, kar je bilo, prišla bo za teboj na Angleško.

In tisto glej, da boš bolj razumel, kaj je ljubezen, nego sem razumel jaz — dosedaj. Ne delaj ji skrbi in bridkih ur, kakor sem jih povzročal jaz svoji Margareti!

Prav si povedal, Armand, ko si dejal, da ne vem, kaj je ljubezen —!"

Pa ko so bili na krovu "Zore", tedaj je Margareta čutila, da ve —.

SMRT V NAFTALINU

V hladni omari neke trvdke v Moravski Ostravi, ČSR, se je primerila te dni grozna nesreča. Delavec Carbot je metal naftalin skozi odprtino v pritično skladišče. Odprtina se je med delom zamašila. Carbot je hotel to popraviti, pri tem pa je padel v naftalin in se je v njem zadu-

šil. Čez nekaj minut so ga našli mrtvega.

Ne reci jutri bom agitiral za "Am. Slovence", ampak takoj danes pojdi in agitiraj in pridobi kakega svojega prijatelja, da se nanj naroči?

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Društvo sv. Jožefa

ŠT. 169, K. S. K. J., CLEVELAND, (Collinwood) O.

Društvo zboruje vsak tretji četrtek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob 7.30. Ako še niste član tega največjega društva v Ameriki, se vas opozarja, da se takoj vpišete dokler niste še prestari.

V društvo se sprejemajo moški in ženske v starosti od 16. do 55. leta. V mladinski oddelk pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Poleg izredno velikih podpor za najmanjše prispevke, goji društvo tudi razne vrste športa za mladino.

Lawrence Leskovec, preds. Frank Matoh, podpreds.

John Pezdirtz, tajnik, 16921 St. Clair Ave.

John Omerza, blagajnik

John Trček, boln. tajnik

Kuhajte na hladni udobni električni način

Z avtomatično električno pečjo

Na tisoče tistih, ki uporabljajo električne peči, vam bo povedalo, da kuhajo obede na peči, ne da bi se prekomerno razgrela kuhinja. Težka izolacija moderne električne peči drži vročino znotraj, kamor spada. In kadar kuhate na nje površini, gre vročina naravnostk ponvi in jedi, namesto, da bi se razgubljala po kuhinji.

Pridite in izberite svojo električno peč ZDAJ—veselite se kuhanja na hladni način v tem poletju.

IZREDNA PONUDBA

1. Popust za zamenjavo vaše stare peči.
2. Velik popust, ki bo kril napeljavo žic in stroške za instalacijo v večini krajev.
3. Malo takojšnje plačilo.

Oglejte si FRIGIDAIRE... HOTPOINT...

L&H... WESTINGHOUSE električne peči, zdaj razstavljene v naših elekt. trgovinah

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trnk

Sušnik.

Schuschnigg pišejo. Nič na tem. Stari oče je bil znan pod imenom "slovenski minister". Vječkrat sem se s starim možem razgovarjal. Sin je postal avstrijski general, nečak pa je prišel prav na čelo avstrijske povejne politike. Kakor pač skoroda pri vsakem človeku, je šlo tudi pri Sušnikovi gor in dol. Kurt Sušnik je trenutno še v zaporu. Ne morem prosjati Sušnikove politike. Bivši naš predsednik Hoover je rekel o prohibiciji, da je bila "a nobel experience", dobrohoten poizkus. Morda bi se tudi Sušnikova politika najbolj označila, da je bila poizkus z najboljšimi nameni. Poglejte komunizem. Gol poizkus. Vsakemu poizkusu manjka praktičnega izkustva, in prav politika mora biti izkušena, ako hoče uspeti. Že leta prej je o seba, ki se dobro razume na politiko, izrekla značilno sodbo, da "je vse skupaj le velika kolobocija". Nazicem je zajel mase. Kakovost gibanja ne prihaja v poštev, ko se oprime mas. Ni nobeno čudo, da je Sušnik padel.

Političen zapor še ni nobena obsodba, in tudi obsodba bi bila podvržena kritiki, kakor pač skoroda vsak človeška obsodba. Končna beseda je kje drugje.

O Sušnikovi poroki se piše. Baje se je izvršila poroka s pooblastilom z grofico Vero Fugger, ki je pa poročena, menda le razporočena in prvi mož še živi. Beseda bi bila pri cerkvenem tribunalu. Kako je, ne vem. Slovenski list pa zasmehljivo omenja ta tribunal. Saj se poznamo. Baje bi bilo gladko šlo, ko bi bil Sušnik še na čelu. Zanikam. Prej ali zdaj, kancler ali pod ključem. Cerkevno sodišče še ni nobenega zakona "razporočilo", ker o razporoki sploh ne more biti govora, ako je zakon veljavno sklenjen, pač pa to sodišče letno izreče v kakih 30 slučajih povprečno, da zakon ni bil zakon, in to ni nobena razporoka.

Ako se je Kurt Sušnik res poročil z Vero Fugger, pač prej ni bila poročena, in je sodišče to sodbo podalo. Rim ne odločuje, kakor veter zapirha.

Pišajo tudi, da je Vera Fugger nacijska špijonka. Mogoče. Vest se dalje glasi, da Sušnik ne bo obsojen, le izgnan in se poda na Laško. Kakor vsak, se bo moral tudi Sušnik skušati prilagoditi izpremenjenim razmetam. Cezar je rekel, da je raje v Galiji prvi, kakor v Rimu drugi.

Kristjan — pač.

Čiang-Kajšek, ki je zdaj na čelu Kitajske, je kristjan, ne katoličan. Zadnjič je bilo ne-

kaj slišati, da bi utegnil biti potomec celo Slovenca. No naj. Kaj je na tem? Postal je kristjan pod protestantovskim vplivom. Podal je neko izjavo o svojih nazorih o Kristusu. Znano je, kako so se vsi krivoverci sklicevali na Krista, na evangelij, sv. pismo in razglajali, da imajo le oni resnico tem. Kdor ni tesno povezan katoliško cerkvijo, da ji ne sledi kot učiteljici, kakršna je bila postavljena prav od Krista samega, bo imel pač o krščanstvu svoje pojme, ampak vprašanje je, ali so tudi pravilni. Kajšek s svojo ženo vred ni pri cerkvi. Podaja podoba Krista, ki je hudo revolucionaren, kakor je zdaj za Kitajce potrebno, in velik patriot, kar je še bolj zdaj potrebno. Slovenski svobodomiselci (Napredek) podaja izjavo, pa pristavi: "Ni čuda, da vatican v vojni med Kitajsko in Japonsko bolj ali manj odkrito stoji na strani japonskih vladodržcev, čeprav so pagani, kajti takega krščanstva, kakršnega izpoveduje Čiang-Kajšek, v Rimu ne poznajo." Righto! Pravilno vsaj glede krščanstva in Kristusa. Katoliški ali rimski Kristus ni Čiang-Kajškov Kristus, ampak zaradi tega je vaticanska politika v borbi med Kitajsko in Japonsko taka, kakršno vatican smatra za pravilno, in v politiki utegnejo v vaticanu malo več razumeti, kakor pa razume svobodomiselna gospoda pri — Napredku. Čudno je le, da prav vsak svobodomiselci sprejme tudi Krista, in pred vsakega Krista, — samole vaticanskega, rimskega, v resnici pač katoliškega Krista ne sprejme, in naj mu bo na uho povedano, da katoliškega Krista ne sprejme, ker je edino pravilno pojmovano krščanstvo? Vatican ima krščanstvo že dva tisoč let, isto in neizpremenjeno in zasovraženo in preganjeno in neporaženo, Čiang-Kajšek ima svoje (protestantovsko) krščanstvo šele od včeraj. Kje je bilo krščanstvo, še ni cilo protestantizma, ni ne kakega Čiang-Kajšeka?

Tudi vse svobodomiselstvo je tako čudnimi in različnimi Kristusi vred je proti katoliškemu krščanstvu še mlecobozno, od včeraj, pa že hudo starikavo, že danes le za kake bolj suhe kožgane.

Nikdar ne reci: me ne briga kaj čita moj sosed, ampak z nima se, da bo tudi v hiši tvoje bližnjega katoliški časopis! Na ta način širiš katoliško miselnost.

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

NOVA POVEST

začne v tem listu JUTRI, ki bo zelo zanimiva za vsako gar. Ime ji je:

"A NJEGA NI..."

Povest je zajeta iz dobe svetovne vojne. Zanimivo pripoveduje pisatelj o Minki in Štefanu. Ona je ostala doma, Štefan pa je moral na vojno. Vmes teče življenje, ki ga pestro slika ta zanimiva povest. Samo ta povest je vredna več, kakor enoletna naročnina. Zato opozorite svoje prijatelje in znance, da se naj naroče na list, da bodo to zanimivo povest čitali od kraja. Vsem, ki jim je potekla naročnina, so pa prošeni da obnove naročnino, da se jim ne bo med to zanimivo povestjo lista ustavilo.